

Energiateollisuus ry:n suosittelemat

SUURJÄNNITTEISEN JAKELUVERKON LIITTYMISEHDOT

SJLE 2019

1. Liittymisehtojen soveltaminen ja määritelmät

- 1.1. Näissä ehdossa *suurjännitteinen jakeluverkko* on nimellisjännitteeltään 110 kilovoltin paikallinen tai alueellinen sähköverkko tai -johto, joka ei ole liittymisjohto ja joka ei ylitä valtakunnan rajaa ja joka ei kuulu kantaverkkoon.
- 1.2. *Suurjännitteisen jakeluverkon haltija (verkonhaltija)* on yhteisö tai laitos, jolla on hallinnassaan suurjännitteistä jakeluverkkoa ja joka harjoittaa luvanvaraista sähköverkkotoimintaa.
- 1.3. Nämä suurjännitteisen jakeluverkon liittymisehdot (SJLE) liitetään liittymissopimukseen, joka koskee sähkönkäyttö- tai sähköntuotantopaikan liittymistä suurjännitteiseen jakeluverkkoon.
- 1.4. Verkonhaltija voi soveltaa näitä ehtoja myös liittymissopimukseen, joka koskee sähkönkäyttö- tai sähköntuotantopaikan liittymistä yli 36 kV jakeluverkkoon, mikäli tästä on sovittu liittymissopimuksessa.
- 1.5. Näistä ehdoista verkonhaltija ja liittyjä voivat sopia toisin.
- 1.6. Liittyjä on velvollinen huolehtimaan sähköverkkoonsa suoraan tai välillisesti liittyvien kanssa siitä, että myös niiden sähköverkot ja niihin liittyvät sähkölaitteistot täyttävät näiden liittymisehtojen vaatimukset ja muut mahdolliset liittymän toteuttamiseen liittyvät ohjeet ja vaatimukset.
- 1.7. *Liittymissopimuksella* liittyjä ja verkonhaltija sopivat liittyjän verkon, sähkönkäyttö- tai sähköntuotantopaikan ja verkonhaltijan sähköverkon välisestä sähkönjakeluyhteydestä.
- 1.8. *Liittymisjohto* on näissä ehdossa yhtä sähkönkäyttöpaikkaa, kiinteistöä tai kiinteistöryhmää tai yhtä tai useampaa sähköntuotantolaitteistoa varten rakennettu sähköjohto, jolla liittyjä liitetään sähköverkkoon.
- 1.9. *Liittymällä* tarkoitetaan liittyjän oikeutta liittymissopimuksessa yksilöidyssä paikassa liittyä suurjännitteiseen jakeluverkkoon sekä sopijapuolten sähkölaitteistojen välistä rajapintaa. Liittymän koko määritellään sovittavan tilaustehon mukaan.
- 1.10. *Järjestelmävastaavalla* tarkoitetaan kantaverkonhaltijaa, jonka sähkömarkkinaviranomainen on asettanut järjestelmävastuuseen.
- 1.11. *Sähkölaitteella* tarkoitetaan sähköä toimiakseen tarvitsevaa tai sähkön tuottamiseen, siirtoon taikka mittaukseen tarkoitettua valmista laitetta, asennustarviketta, markkinoilla saataville yhtenä toiminnallisena yksikkönä asetettua laitteiden yhdistelmää ja komponenttia tai osakokoonpanoa, joka on tarkoitettu laitteen loppukäyttäjän asennettavaksi laitteeseen.

- 1.12. *Sähkölaitteistolla* tarkoitetaan kiinteää asennusta tai muuta vastaavaa sähkölaitteista ja mahdollisesti muista laitteista, tarvikkeista ja rakenteista koostuvaa toiminnallista kokonaisuutta mukaan lukien *sähköntuotantolaitteistot*, joilla voidaan tuottaa sähköä ja jotka toimivat rinnan jakeluverkon kanssa.
- 1.13. Näitä ehtoja sovelletaan myös varasyöttöyhteyksissä, jotka ovat käytössä ainoastaan tilapäisesti häiriö- tai jakelukeskeytystilanteissa.
- 1.14. Sähkömarkkinoita ja verkkopalvelua koskevat keskeiset säännökset ovat sähkömarkkina- ja sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetussa laissa ja niiden nojalla annetuissa asetuksissa.

2. Sähköverkkoon liittyminen

- 2.1. *Liittämiskohta* on suurjännitteisen jakeluverkon ja liittyjän sähkölaitteistojen välinen kohta (omistusraja), jollei toisin ole sovittu. Liittämiskohta määritellään liittymissopimuksessa.
- 2.2. Verkonhaltija liittää (kytkee) liittyjän sähkölaitteistot verkkoonsa, kun liittymissopimus on voimassa ja liittyjä vakuuttaa liittymän ja sähkölaitteistonsa täyttävän yksilöllisesti sovitut ja näissä ehdoissa mainitut edellytykset. Liittämisaikakohdan muuttamisesta (esimerkiksi liittyjän rakennustyön aikataulumuutosten takia) tulee sopia toisen sopijaosapuolen kanssa hyvissä ajoin.
- 2.3. Jos sopijapuolen tietoon tulee ennen liittämistä seikka, joka estää liittämisen sovittuna ajankohtana, tästä on ilmoitettava välittömästi toiselle sopijapuolelle liittämisaikakohdan yhteydessä tehtävää tarkistamista varten.
- 2.4. Liittymän käytön edellytyksenä on, että liittymispisteessä tapahtuvasta sähkön siirrosta sekä loistehotaseen hallinnasta on sovittu liittyjän ja verkonhaltijan välillä.
- 2.5. Liittymisjohdon on oltava erotettavissa suurjännitteisestä jakeluverkosta liittymissopimuksessa sovittavalla tavalla. Kun liitettävä johto liittyy kaksoisvoimajohtoon, on liityntäerottimet varustettava suurjännitteisen jakeluverkon puolelta maadoituserottimin turvallisuuden ylläpitämiseksi.
- 2.6. Sähkön kulutuksen liittäminen
 - 2.6.1. Suomen sähköjärjestelmään liitettävän kulutuslaitoksen on täytettävä kulloinkin voimassa olevat järjestelmävastaavan asettamat kulutuksen järjestelmätekniset vaatimukset.
- 2.7. Sähkön tuotannon liittäminen
 - 2.7.1. Suomen sähköjärjestelmään liitettävän tuotantolaitoksen on täytettävä kulloinkin voimassa olevat järjestelmävastaavan asettamat voimalaitosten järjestelmätekniset vaatimukset.
 - 2.7.2. Referenssipiste, jossa järjestelmätekniset vaatimukset on täytettävä, määritellään järjestelmävastaavan kulloinkin voimassa olevien järjestelmätekniisten vaatimusten mukaan.
 - 2.7.3. Tuotantolaitoksen haltija, liittyjä ja verkonhaltija sopivat tarvittaessa erikseen normaalitilanteen jännitesäädöstä ja loissähkön tuotannosta.
 - 2.7.4. 110 kV johdon varrelle liittyvä tuotantolaitos on varustettava eroonkytkentäreleistyksellä, joka erottaa tuotantolaitoksen sähköverkosta pikajälleenkytkennän jännitteettömänä väliaikana. Runkojohdon suojarleistyks on oltava varustettu tahdissaolovalvoimalla.

- 2.7.5. Liittyjä vastaa järjestelmäteknisten vaatimusten todentamisesta sekä suojauksen toteuttamisesta.
 - 2.7.6. Jos liittyjän sähköverkko tai liittyjän sähköverkko yhdessä muiden sähköverkkojen kanssa muodostaa rinnankäytetyn sähköverkon suurjännitteisen jakeluverkon kanssa, liittyjä sopii verkkojen rinnankäytöstä, siitä mahdollisesti aiheutuvista toimenpiteistä ja kustannuksista verkonhaltijan kanssa ennen rinnankäyttöä. Verkkojen rinnankäytöstä tai saarekekäytön ehdoista sovitaan aina erikseen.
- 2.8. Sähköverkon muuttaminen
- 2.8.1. Mikäli liittyjä aikoo tehdä lisäyksiä tai muutoksia omaan tai liittyjän verkkoon suoraan tai välillisesti liittyvään sähkölaitteistoon, liittyjän tulee ottaa yhteyttä verkonhaltijaan etukäteen verkostovaikutusten selvittämiseksi ja mahdollisesti suurjännitteiseen jakeluverkkoon tarvittavien muutosten tai lisäysten toteuttamiseksi. Verkkomuutosten tulee täyttää kulloinkin voimassa olevat liittymisehdot.

3. Sähkölaitteistojen toimintavaatimukset

- 3.1. Pääperiaatteet
- 3.1.1. Sopijapuolet vastaavat siitä, että niiden hallinnassa olevat sähkölaitteistot täyttävät voimassa olevat lait ja niiden nojalla annetut säädökset ja määräykset.
 - 3.1.2. Sähkön laadun ja käyttövarmuuden takaamiseksi sopijapuolten sähkölaitteistojen on täytettävä soveltuvat standardit, yleisesti hyväksytyt suositukset, verkonhaltijan julkaisemat liittämistä koskevat tekniset vaatimukset sekä järjestelmävastaavan asettamat vaatimukset. Tämä koskee myös liittyjän ja verkonhaltijan sähkölaitteistoihin ja verkkoihin suoraan tai välillisesti liitettäviä muiden osapuolien sähkölaitteistoja.
 - 3.1.3. Sopijapuolet vastaavat hallinnassaan olevien sähkölaitteistojen sähköturvallisuudesta, toimivuudesta, kunnosta ja käytöstä.
 - 3.1.4. Sopijapuolet hoitavat ja käyttävät sähkölaitteistojaan siten, ettei sähkönjakelu tai sähköjärjestelmän käyttö häiriinny tarpeettomasti eikä muille verkkoon liittyjille aiheudu yleisesti sovittujen standardien tai suositusten rajoja ylittäviä haittavaikutuksia tai häiriöitä.
 - 3.1.5. Vika- ja huoltotilanteiden vaatimasta varasyötöstä sovitaan erikseen.
 - 3.1.6. Nimellisjännitteeltään 110 kV voimajohdot on varustettava ukkosköysin. Voimajohdot on rakennettava ja ylläpidettävä sähkömarkkinalain mukaisesti puuvarmoina. Avojohtojen vaiheet vuorotellaan järjestelmävastaavan ohjeistuksen mukaisesti. Liittyjä varmistaa vuorottelun teknisen toteutuksen yhteensopivuuden yhdessä verkonhaltijan ja järjestelmävastaavan kanssa.
- 3.2. Suunnittelu ja tietojen antaminen
- 3.2.1. Liittyjän on toimitettava verkonhaltijalle tarkastettavaksi liittymän toteutussuunnitelmat hyvissä ajoin ennen toteutuksen aloittamista liittymän teknisen yhteensopivuuden ja sähköturvallisuuden varmistamiseksi. Liittyjä vastaa omistamansa sähkölaitteiston turvallisesta ja määräysten mukaisesta toteuttamisesta.
 - 3.2.2. Verkonhaltija antaa liittyjälle tarpeelliset tiedot liittymän suunnittelua varten.

- 3.2.3. Liittyjä antaa verkonhaltijalle tarpeelliset tiedot liitettävistä sähkölaitteista ja järjestelmistä sekä sähköverkon käyttötavasta. Liittyjä toimittaa ennen liittämistä verkonhaltijalle verkkokaavion ja pääkaavion tai vastaavan selvityksen, josta käy ilmi sähkölaitteistot nimellisarvoineen ja tiedot relesuojauksesta asetteluineen. Liittyjä toimittaa lisäksi järjestelmävastaavan edellyttämät tiedot.
 - 3.2.4. Liittyjä ja verkonhaltija sopivat liittymän suunnitteluvaiheessa tai olemassa olevaa liittymää muutettaessa etukäteen ohjaus-, valvonta- ja mittausratkaisuista liittymiskohdassa siirtyvän sähkön toimittamiseksi ja mittaamiseksi.
 - 3.2.5. Mikäli mittalaitteet sijaitsevat muualla kuin verkonhaltijan tiloissa, liittymän tulee varata tarvittavia mittauksia varten riittävät tilat mittalaitteille, tarvittavat apusähkösyötöt ja mittamuuntajat johdotuksineen sekä viestiyhteyden kytkennät.
 - 3.2.6. Verkonhaltijalla on oikeus päästä liittymän tiloissa oleville mittalaitteille sekä liittymän omistamalle sähkölaitteistolle, jonka avulla voidaan muuttaa suurjännitteisen jakeluverkon kytkentätilannetta. Jos verkonhaltijan hallinnassa olevaa sähkölaitteistoa on liittymän tiloissa tai alueella, liittymän on järjestettävä verkonhaltijalle sopijapuolten hyväksymällä tavalla korvauksetta viivytyksetön pääsy mm. huolto-, tarkistus-, vianselvitys- tai korjaustöitä varten vuorokaudenajasta riippumatta.
 - 3.2.7. Liittymän tulee varata tarvittavia kaukokäyttö- ja valvontalaitteita varten riittävät tilat.
 - 3.2.8. Liityttäessä suurjännitteiseen jakeluverkkoon liittymän vastaa sähkölaitteistonsa turvallisesta liittämisestä, laitteistojen rakentamista koskevien lakien ja asetusten noudattamisesta, tarvittavista kosketus- ja vaarajänniteselvityksistä sekä niiden perusteella vaadittavista toimenpiteistä.
 - 3.2.9. Sopijapuolelta sopivat sähkönjakelua varten tarvittavien sähkölaitteistojen ja -johtojen sijoittamisesta ja rakentamisesta liittymän omistamiin tai hallitsemiin tiloihin ja maa- ja vesialueille.
 - 3.2.10. Liittymisjohdolle tulee olla viranomaisen myöntämä hankelupa.
- 3.3. Sähköverkkojen ja -laitteistojen suojaus
- 3.3.1. Liittymän sähkölaitteiston ja siihen suoraan tai välillisesti liittyvien sähkölaitteistojen ja suurjännitteisen jakeluverkon suojaus on toimittava yhdenmukaisesti ja selektiivisesti. Kumpikin osapuoli vastaa suojalaitteiden toimintakunnosta sekä suojausjärjestelmän tarkoituksenmukaisuudesta ja asettelujen määrittämisestä. Verkonhaltija antaa tarvittaessa teknisiä tietoja ja ohjeita liittymän ja suurjännitteisen jakeluverkon suojausjärjestelmän yhteensovittamisesta. Mikäli sähköverkkoon liitetään kaapeliosuuksia tai liitetään sammutettuun 110 kV sähköverkkoon, sovitaan sähkölaitteiston suojauksesta erikseen.
 - 3.3.2. Liittymän sähkölaitteistojen suojaus on yhteensovitettava järjestelmävastaavan sähköverkon suojausjärjestelmän kanssa. Järjestelmävastaava antaa tarvittaessa teknisiä tietoja liittymän ja kantaverkon suojausjärjestelmän yhteensovittamisesta. Suojausjärjestelmän osalta sähkölaitteistojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon järjestelmävastaavan relesuojausjärjestelmän sovellusohjeessa kuvatut suojausjärjestelmän vaikuttavat tekijät.
 - 3.3.3. Liittymän tulee huolehtia siitä, ettei poikkeuksellinen jännite tai taajuus eikä jännitteen häviäminen aiheuta vahinkoa liittymän tai kolmannen osapuolen laitteistoille. Liittymän on varustettava sähkölaitteistonsa yli- ja alijännitesuojauksella sekä sähkölaitteiston vaatiessa myös taajuussuojauksella. Suojausjärjestelmän asettaessa

tulee ottaa huomioon mahdolliset järjestelmävastaavan asettamat järjestelmätekniset vaatimukset.

- 3.4. Sähköverkon häiriöt ja viat
 - 3.4.1. Liittyjän tulee ottaa huomioon laitteistonsa suunnittelussa ja käytössä sähköverkon vikojen aiheuttamat lyhytaikaiset jännitekuopat, jännitteen häviäminen ja jälleenkytkentöjen vaikutukset. Liittyjän tulee ottaa huomioon häiriöiden vaikutukset verkkoonsa liittyvien muiden osapuolien sähkölaitteistoihin.
- 3.5. Liittymisehtojen täyttymisen seuranta
 - 3.5.1. Verkonhaltijalla on oikeus tarkastaa liittyjän sähkölaitteisto ja siihen myöhemmin tehtävät muutokset ennen käyttöönottoa ja perustellusta syystä myöhemminkin. Liittyjällä on vastavuoeroisesti oikeus tarkastaa suurjännitteisen jakeluverkon sähkölaitteistot liittymän osalta.
 - 3.5.2. Mikäli osoittautuu, että liittyjän sähkölaitteistot eivät täytä liittymisehtoja, liittyjän on toimitettava verkonhaltijalle selvitys puutteiden vaikutuksesta liittymän toimintaan sekä suunnitelma puutteiden korjaamiseksi tehtävistä toimenpiteistä ja korjausaikataulusta.
 - 3.5.3. Muutostöiden valmistumisen jälkeen liittyjä ja verkonhaltija yhdessä todentavat, että liittymä täyttää liittymisehdot.
 - 3.5.4. Liittyjä vastaa selvityksestä sekä siihen liittyvistä ja sitä mahdollisesti seuraavista toimenpiteistä sekä teknisesti että taloudellisesti.
 - 3.5.5. Jos liittymän puutteet vaikuttavat sähköjärjestelmän toimintaan, verkonhaltijalla on oikeus keskeyttää liittymän käyttö, rajoittaa liittymän toimintaa tai asettaa liittymän käyttöön liittyviä velvoitteita, kunnes puutteet on korjattu.

4. Sopiminen ja vastuut

- 4.1. Liittymissopimuksen tekeminen ja liittymismaksu
 - 4.1.1. Liittymissopimus tehdään sopijapuolten välillä toistaiseksi.
 - 4.1.2. Liittymissopimus ja siihen mahdollisesti tehtävät muutokset tehdään kirjallisesti.
 - 4.1.3. Liittymissopimus muodostuu yksilöllisesti sovitusta sopimusehdoista ja yleisistä sopimusehdoista. Sopimusta tulkittaessa otetaan asiakirjat huomioon seuraavassa järjestyksessä:
 - 1) liittymissopimus liitteineen ja
 - 2) sopimuksen tekohetkellä voimassa olevat yleiset liittymisehdot (SJLE).
 - 4.1.4. Liittyjä maksaa verkonhaltijalle voimassa olevien liittymismaksuperusteiden mukaisen liittymismaksun. Liittymismaksun suuruus määritellään liittymissopimuksessa. Liittymissopimuksessa tulee mainita, palautetaanko liittymismaksu tai osa siitä sopimuksen päättyessä.
 - 4.1.5. Liittymismaksu on liittymäkohtainen.
 - 4.1.6. Liittymään tehtävien muutostöiden kustannuksista sovitaan liittymissopimuksessa sovittavien maksuperusteiden mukaisesti.
 - 4.1.7. Verkkojen rinnankäytöstä tai saarekekäytön ehdoista sovitaan aina erikseen.
 - 4.1.8. Loissähköön toimituksen käytännön toteutuksesta ja ehdoista sovitaan erikseen.
- 4.2. Liittymän kytkemisen viivästys

- 4.2.1. Jos liittymän kytkeminen viivästyy verkonhaltijasta johtuvasta syystä, liittyjällä on oikeus viivästyssakkoon, mikäli siitä on erikseen sovittu. Oikeutta viivästyssakkoon ei ole, jos verkonhaltija osoittaa, että viivästys johtuu hänen vaikutusmahdollisuuksiensa ulkopuolella olevasta esteestä, jota hänen ei kohtuudella voida edellyttää ottaneen huomioon sopimusta tehtäessä ja jonka seurauksia hän ei myöskään kohtuudella olisi voinut välttää tai voittaa.
 - 4.2.2. Liittyjällä on oikeus korvaukseen vahingosta, jonka hän kärsii verkonhaltijan aiheuttaman viivästyksen vuoksi, jollei verkonhaltija osoita, että viivästys johtuu hänen vaikutusmahdollisuuksiensa ulkopuolella olevasta esteestä, jota hänen ei kohtuudella voida edellyttää ottaneen huomioon sopimusta tehtäessä ja jonka seurauksia hän ei myöskään kohtuudella olisi voinut välttää tai voittaa. Vahingonkorvauksessa otetaan sitä vähentävänä tekijänä huomioon mahdollisesti maksettavat tai maksetut viivästyssakot. Vahingonkorvaus on kuitenkin enintään liittymismaksun suuruinen, ellei verkonhaltija ole syyllistynyt tahallisuuteen tai törkeään huolimattomuuteen.
 - 4.2.3. Jos viivästys johtuu henkilöstä, jota verkonhaltija on käyttänyt apunaan sopimuksen täyttämässä, verkonhaltija vapautuu vahingonkorvausvelvollisuudestaan vain, jos myös mainittu henkilö olisi edellisen kohdan mukaan vapaa vastuusta.
 - 4.2.4. Liittyjällä on oikeus saada korvaus välillisestä vahingosta vain, jos viivästys aiheutuu verkonhaltijan puolella olevasta törkeästä huolimattomuudesta tai tahallisuudesta.
 - 4.2.5. Välillisenä vahinkona pidetään:
 - 1) ansionmenetystä, joka liittyjälle aiheutuu viivästyksen tai siitä johtuvien toimenpiteiden vuoksi;
 - 2) vahinkoa, joka johtuu muuhun sopimukseen perustuvasta velvoitteesta;
 - 3) käyttöhyödyn olennaista menetystä, josta ei aiheudu suoranaista taloudellista vahinkoa, sekä muuta siihen rinnastettavaa olennaista haittaa; ja
 - 4) muuta samankaltaista vaikeasti ennakoitavaa vahinkoa.
 - 4.2.6. Jos liittyjä ilmoittaa puoleltaan olevasta viivästyksestä niin myöhään, että verkonhaltija on jo ehtinyt aloittaa liittämiseen liittyvät työt, liittyjä korvaa verkonhaltijan viivästyksen vuoksi tarpeellisista toimenpiteistä sekä hyödyttömiksi käyneistä tarpeellisista toimenpiteistä aiheutuneet kulut.
- 4.3. Liittymän ylläpito
 - 4.3.1. Jos liittyjä haluaa pitää liittymissopimuksen voimassa, vaikkei verkkopalvelua koskevaa sopimusta olekaan voimassa, hänen on korvattava verkonhaltijalle liittymän ylläpidosta aiheutuvat kustannukset erillisen sopimuksen perusteella.
 - 4.3.2. Liittymän ylläpitoa koskevan sopimuksen tekemisestä kieltäytymistä pidetään liittyjän olennaisen sopimusvelvoitteen rikkomisena. Sama koskee mainitun sopimuksen mukaisten maksujen olennaista laiminlyöntiä.
 - 4.4. Sopimuksen muuttaminen ja tietojen antaminen
 - 4.4.1. Sopijapuolet voivat yhdessä sopia yksilöllisen liittymissopimuksen muuttamisesta.
 - 4.4.2. Sähkönkäytön tai -tuotannon muuttuessa liittymissopimuksessa määriteltyä liittymän kokoa (tilaustehoa) tai rakennetta voidaan muuttaa. Liittymän koon muuttamisesta tehdään uusi liittymissopimus tai erillinen sopimus, johon sovelletaan näitä liittymisehtoja. Liittyjä maksaa verkonhaltijalle liittymän muutoksen vaikutuksista aiheutuvat kustannukset.

- 4.4.3. Liittyjä antaa tiedot muutoksista riittävän ajoissa verkkovaikutusten selvittämiseksi ja mahdollisesti suurjännitteiseen jakeluverkkoon tarvittavien muutosten toteuttamiseksi ja sopii verkonhaltijan kanssa toimenpiteistä ja syntyvien kustannusten korvaamisesta.
- 4.4.4. Verkonhaltijalla on oikeus muuttaa sopimuksen ehtoja, jos muutos perustuu lainsäädännön muuttumiseen, viranomaisen päätökseen tai järjestelmävastaavan asettamien ehtojen muutokseen, jota verkonhaltija ei ole voinut ottaa lukuun liittymissopimusta tehtäessä.
- 4.4.5. Verkonhaltijan on lähetettävä liittyjälle ilmoitus siitä, miten ja mistä ajankohdasta lukien sopimuksen ehdot muuttuvat ja mikä on muutoksen peruste.
- 4.5. Sopimuksen siirto ja päättyminen
 - 4.5.1. Sopijapuolet saavat siirtää välisensä liittymissopimuksen kolmannelle osapuolelle toisen sopijapuolen kirjallisella suostumuksella.
 - 4.5.2. Liittyjä voi irtisanoa sopimuksen päättymään vain, mikäli sähkönmyyntisopimukset ja sähkön jakelupalvelusta tehdyt erilliset sopimukset eivät ole voimassa.
 - 4.5.3. Verkonhaltija voi purkaa liittymissopimuksen välittömästi, jos:
 - 1) liittyjä on olennaisesti rikkonut liittymissopimukseen perustuvia velvoitteitaan eikä sopimusrikkomusta ole oikaistu toisen kirjallisesti ilmoittamassa kohtuullisessa määräajassa; tai
 - 2) liittyjä asetetaan konkurssiin eikä konkurssipesä sitoudu vähintään ylläpitosopimukseen.
 - 4.5.4. Verkonhaltija palauttaa liittyjälle palautuskelpoisen liittymismaksun.
 - 4.5.4.1. Verkonhaltijalla on oikeus kuitata kuittausta koskevien yleisten säännösten mukaisesti palautettavalla liittymismaksulla liittyjältä olevat erääntyneet saatavansa sekä vähentää palautettavan liittymismaksun määrästä liittymisjohdon ja muiden liittyjien kannalta tarpeettomien sähkölaitteistojen mahdollisesta purkamisesta ja liittyjän verkosta erottamisesta aiheutuneet kustannukset.
- 4.6. Riitojen ratkaiseminen
 - 4.6.1. Liittymissopimuksesta johtuvat erimielisyydet käsitellään liittymän sijaintipaikan käräjäoikeudessa ensiasteena, jollei toisin ole sovittu.